Riskinstruktion

Gemensam för kommunkoncernen

Dokumenttyp: Policy
Antaget av: Kommunfullmäktige 2017-04-25 § 134
Senast reviderad: Kommunfullmäktige 2021-01-26, § 7
Giltighetstid: Gäller tills vidare

Linköpings kommun
linkoping.se

Linköping
Där idéer blir verklighet

Diarienummer:	KS 2020-978
Dokumentansvarig:	Ekonomidirektören
Adresserat till:	Samtliga nämnder och bolag
Tidpunkt för aktualitetsprövning:	Varje mandatperiod
Tidpunkt för senaste revidering:	
Relaterade styrdokument:	Kommunkoncernens gemensamma Finanspolicy, Borgenspolicy, Riskinstruktion samt kommunens egna Finansregler, Riskinstruktion och Placeringsriktlinjer, Policy för elhandel
Sökord:	

Innehåll

Revideringshistorik **4**

Sammanfattning **4**

1 Inledning **6**

2 Upplåning och likviditetsreserv **6**
2.1 Likviditetsreserv 6
2.1 Förfalloprofil 6
2.2 Lånelimit 7
2.3 Tillåtna instrumenttyper 7
2.4 Tillåtna motparter 8

3 Förmedlade lån och förmedlade lånelöften **8**

4 Placering **9**
4.1 Inledning 9
4.2 Placeringsportföljer 9
4.3 Godkända instrumenttyper 9
4.4 Tillåtna motparter med limiter 10
4.5 Löptidsbegränsningar 10
4.6 Placering av medel i utländsk bank 10
4.7 Ratingdefinitioner 10

5 Valutahantering **10**
5.1 Tillåtna instrumenttyper 10
5.2 Tillåtna motparter vid valutahandel 11
5.3 Regler för valutariskhantering vid upplåning 11
5.4 Regler för valutariskhantering vid placeringar 11
5.5 Regler för valutariskhantering vid inköp och försäljningar 11
5.6 Riskmått 11
5.7 Valutarisklimit 11

6 Ränteriskhantering **11**
6.1 Grundförutsättningar 11
6.2 Ränterisklimiter för skuldportföljer 12
6.3 Ränterisklimiter för Placeringsportföljer 12

7 Motpartlimiter i swap- och derivatexponeringar **12**

8 Ratingdefinitioner **13**

9 Uppföljning **13**
9.1 Kommunledningsförvaltnings rapportering 13
9.2 Rapportering från Kommunens helägda bolag 15

Bilaga 1. Tillåtna motparter vid finansiella transaktioner samt kreditrisklimiter vid placeringar **16**

Bilaga 2 Terminologi och definitioner **18**

Revideringshistorik

Beslut/Diarie-nummer	Ändring
KF 2017-04-25	Grunddokument fastställt
Förslag till KS 2021-01-19 Dnr KS 2020-978 KF 2021-01-26	• 3 Förmedlade lån och förmedlade lånelöften. Förtydligande om att kommunen kan ta upp lån och lånelöften för vidareförmedling till koncernbolagen. Sid 7,8. • 3.4.2 Placeringsportföljer. Likviditetsportfölj/Övriga obligationsplaceringar struken sid 8. • 3.4.3 Godkända instrumenttyper. Förtydligande om att både börsnoterade- och o-noterade instrument tillåts. Förtydligande om att placeringar i finansiella instrument med exponering mot infrastruktur tillåts. Sid 8. • Genomgående i dokumentet, redaktionella förändringar och utskrift av förkortningar till klartext.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fastställer ramar, begränsningar och anvisningar för finansverksamheten inom koncernen Linköpings kommun. Den här koncerngemensamma Riskinstruktionen innehåller anvisningar avseende upplåning, utlåning/placeringar, valuta- och ränteriskhantering samt motpartslimiter.

Den koncerngemensamma Riskinstruktionen kompletterar den av kommunfullmäktige beslutade koncerngemensamma Finanspolicyn.

Beslutshierarki

Koncernövergripande policys beslutas av KF

Kommunstyrelsen och respektive styrelse i helägda bolag beslutar om detaljregler och delegationer inom ramen för de koncernövergripande policy, dessa beslut kan vara ytterligare begränsande men aldrig utvidgande.

Kommunstyrelsen beslutar om kommunens placeringsriktlinjer vilka är underställda Riskinstruktionen och kompletterar Riskinstruktionen. Placeringsriktlinjerna kan precisera ytterligare begränsningar.

Kommundirektören, KD, kan utfärda tillämpnings-anvisningar vilka, tillfälligt, får avvika från beslutade riktlinjer. KD godkänner också gällande beskrivning av finansverksamheten

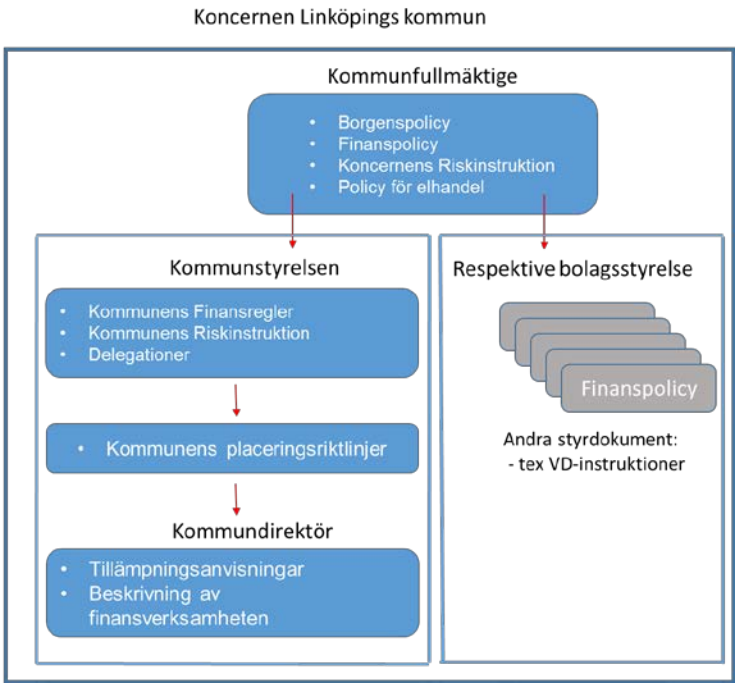

1 Inledning

Denna koncerngemensamma riskinstruktion är underställd Finanspolicyn och ska ange preciseringar, begränsningar och ramar som ska tolkas som den yttersta gränsen för vad som är tillåtet och inte som rekommenderad nivå. Kommunen och kommunens bolag ska följa denna riskinstruktion som är fastställd av kommunfullmäktige.

Riskinstruktionen ska omprövas minst en gång per mandatperiod.

Kommunen och vart och ett av kommunens helägda bolag ska fastställa egen detaljerad Finanspolicy/Finansregler utifrån kommunkoncernens gemensamma Finanspolicy och denna Riskinstruktion. Eventuella avsteg från denna Riskinstruktion får enbart vara av riskbegränsande karaktär. Finanspolicy/Finansregler och Riskinstruktioner för kommunen och kommunens bolag ska omprövas minst en gång per mandatperiod av respektive styrelse.

Kommunledningsförvaltningen ansvarar för att löpande följa utnyttjandet av de finansiella riskerna inom kommunkoncernen och föreslå lämpliga förändringar av denna instruktion.

2 Upplåning och likviditetsreserv

2.1 Likviditetsreserv

Kommunen och kommunens bolag ska var för sig, ha en likviditetsreserv som är lämplig för verksamhetens omfattning och art. Respektive styrelse ska definiera krav på likviditetsreserven. Likviditeten ska vara tillgänglig inom en vecka.

2.1 Förfalloprofil

Om kommunen eller något av de helägda bolagen har behov av lånefinansiering ska lånen struktureras i en eller flera skuldportföljer, strukturen ska baseras på mål och syfte med finansieringen.

Givet att lånevolym tillåter så ska kommunen och kommunens bolag eftersträva att sprida förfallen på sin upplåning. För långsiktig, löpande skuldförvaltning ska respektive styrelse fastställa riktlinjer för räntebindningstid och kapitalbindningstid. Målsättningen är att skuldernas löptid ska anpassas till syftet med finansieringen.

Respektive styrelse ska fastställa hur stor del av den egna totala lånestocken som får förfalla inom en och samma halvårsperiod. Detta gäller inte för finansiering av enskilda investeringar där lånen avses slutbetalas inom den närmaste tvåårsperioden.

Avvikelsen från förfalloprofil ska rapporteras till respektive styrelse som kan besluta om tillfälligt undantag. Kommundirektören kan också besluta om tillfälliga undantag avseende regler för kommunens egna skuld- eller tillgångsportföljer.

2.2 Lånelimit

Respektive bolagsstyrelse beslutar om investeringar och den egna lånelimiten. Kommunens helägda bolag ska skriftligen informera Kommunledningsförvaltningen om den av styrelsen beslutade lånelimiten. Vid bedömning av lämplig lånelimit ska hänsyn tas till att det i samband med låneomsättning tillfälligt kan behövas en större lånelimit än den som behövs löpande.

Kommunfullmäktige prövar bolagens investeringar och fastställer årligen en övre gräns för kommunkoncernens gemensamma låneomslutning. Kommunens bolag tilldelas därefter del av kommunkoncernens gemensamma fastställda lånelimit.

2.3 Tillåtna instrumenttyper

En förutsättning för att få använda en instrumenttyp är att inom respektive enhet erforderlig kompetens och systemstöd finns.

Följande instrument får användas i skuldförvaltningen.

- Depositlån
- Reverslån
- Obligationslån och Certifikat
- Repotransaktioner[1]
- Swappar och derivat[2] inklusive räntetak/räntegolv
- Valutaswappar, Valutaränteswappar

Det är tillåtet att kombinera instrumenten ovan.

För samtliga instrument ovan gäller att konstruktioner med rörlig eller fast ränta och så kallad 0-kupongränta[3] är tillåtna.

I syfte att begränsa ränterisk och refinansieringsrisker ska derivatinstrument användas när sådana transaktioner är ekonomiskt fördelaktiga och samtidigt ändamålsenliga.

---

[1] Sälj-återköpstransaktioner som motsvarar en kortsiktig finansiering med hjälp av värdepappersinnehav
engelskans Sell and Buy back. Transaktion som i sig inte utgör en belåning av värdepapper eller pantsättning.
[2] Options- och terminskontrakt
[3] 0-kuponginstrument är skuldebrev som normalt omsätts till ett värde som är lägre än var gäldenären betalar ut på förfallodagen. Inga räntebetalningar görs under lånets löptid.

2.4 Tillåtna motparter

För enheter som har stor upplåning är målsättningen att sprida upplåningen på fler än en motpart.

Tillåtna motparter för kommunen och kommunens bolag vid bilateral upplåning beskrivs nedan.

Lån – Kommunen och kommunens bolag är tillåtna som interna motparter vid upplåning via koncernvalutakontot.

Bilateral upplåning får göras från motparter enligt nedan:

1 Kommuninvest

2 Svenska staten, statliga verk och av Svenska staten helägda bolag

3 Banker med svensk bankoktroj, utländska banker med motsvarande oktroj

4 Supranationals, internationella organisationer som kontrollers av- och representerar medlemsstaternas intressen[4]

5 Svenska kommuner och landsting

6 Svenska kreditmarknadsbolag under Finansinspektionens kontroll

7 Övriga svenska och utländska motparter med lägst rating enligt tabell i bilaga 1

Under lånets löptid ska motpartens rating bevakas och om en motpart åsätts en rating under BBB+ även tas upp för behandling i respektive enhets ledning.

3 Förmedlade lån och förmedlade lånelöften

Då kommunkoncernen inte tillämpar en internbanksmodell kan inte koncernbolagen begära finansiering eller lånelöften, från kommunen.

Men Kommunen får ta upp lånelöften för vidareförmedling till de helägda koncernbolagen med ett belopp motsvarande omslutningen av kommunkoncernens gemensamma certifikatprogram.

[4] T ex EIB, NIB Världsbanken m fl.

Kommunen får också ta upp lån för vidareförmedling till de helägda koncernbolagen, maximalt ett belopp som motsvarar årlig låneram. Alternativt lånar bolagen själva med borgen från kommunen.

All vidareförmedling beror av Kommunens möjligheter refinansiera åtaganden i den externa marknaden.

4 Placering

4.1 Inledning

Kommunen och kommunens bolag ska i första hand använda eventuell, långsiktig, överskottslikviditet till att amortera låneskulden.

Kommunledningsförvaltningen svarar för all placering av såväl tillfälliga som långfristiga likviditetsöverskott på den externa marknaden.

Kommunstyrelsen beslutar om hur överskottslikviditeten ska placeras.

4.2 Placeringsportföljer

Följande placeringsportföljer ska finnas

- Koncernkontots likviditetsplaceringar
- Långsiktig placeringsportfölj, kort-, medel- och långfristiga räntepapper i kombination med svenska och utländska aktier samt hedgefonder/alternativa investeringar
- Pensionsmedelsportfölj kort-, medel- och långfristiga räntepapper i kombination med svenska och utländska aktier samt hedgefonder/alternativa investeringar

4.3 Godkända instrumenttyper

Följande instrument får användas i placeringsverksamheten

- Deposit
- Reverser
- Obligationer börsnoterade och o-noterade obligationer
- Certifikat
- Omvända repotransaktioner[5]
- Svenska och utländska aktier, börsnoterade och o-noterade aktier
- Aktie-, ränte- och specialfonder
- Infrastruktur, indirekta investeringar via finansiella instrument som obligationer eller aktier
- Swappar och derivat inklusive räntetak/räntegolv
- Valutaswappar, Valutaränteswappar

[5] Köp av värdepapper med avtal om framtida försäljning, d v s en omvänd repotransaktion

För samtliga ränteinstrument ovan gäller att konstruktioner med rörlig eller fast ränta och även så kallad 0-kupongränta[6] är tillåtna.

För fondplaceringar gäller att kommunen kan välja utdelande fonder eller icke utdelande fonder beroende av syfte och målsättning med förvaltningen

Det är inte tillåtet för kommunens bolag att placera medel i aktier på annat sätt än som anges i respektive bolagsordning och efter godkännande av kommunstyrelsen.

4.4 Tillåtna motparter med limiter

Limiterna ovan inkluderar inte förvaltning av externa medel som t ex Donationsmedel. Dessa medel har egen riskinstruktion.

4.5 Löptidsbegränsningar

För kategori 1-4, 16,17 och 18 gäller obegränsad löptid, för övriga kategorier gäller en maximal löptid på sex år.

4.6 Placering av medel i utländsk bank

Kommunen kan placera medel i utländsk bank under förutsättning att valutarisken på kapital och ränta elimineras med en säkringstransaktion och att banken har en rating lägst A-.

4.7 Ratingdefinitioner

Tabellen i kapitel 7 illustrerar de olika ratinginstitutens unika benämningar på de olika kreditbetygen för kort respektive långfristiga krediter.

5 Valutahantering

5.1 Tillåtna instrumenttyper

Vid handel med valuta är det tillåtet för kommunen och kommunens helägda bolag att använda sig av såväl avista- som derivatinstrument enligt följande lista

- Avista/Spot
- Terminer/Forwards
- Valutaränteswappar
- Optioner[7]

[6] 0-kuponginstrument är skuldebrev som omsätts till ett värde som är lägre än vad gäldenären betalar ut på förfallodagen. Inga räntebetalningar görs under löptiden.
[7] Vid handel med optioner krävs att kommunen har systemstöd för bevakning av så kallade ickelinjära risker

5.2 Tillåtna motparter vid valutahandel

Vid ingång av ett avtal om valutaderivat eller andra valutaavtal ska motparten vara en svensk eller utländska bank med en rating enligt tabellen i bilaga 1.

5.3 Regler för valutariskhantering vid upplåning

Kommunen och kommunens helägda bolag ska valutakurssäkra lån och räntebetalningar i utländsk valuta momentant vid lånebeslutet. Valutakurssäkring ska göras med lämpligt valutainstrument inom ramen för denna instruktion. Valutarisk definieras i kapitel 4.4 i denna Riskinstruktion.

5.4 Regler för valutariskhantering vid placeringar

Placeringar i värdepapper denomierade i utländsk valuta får, men behöver inte, valutasäkras då valutakomponenten ofta är en del av strategin vid placering i utländska värdepapper. Placeringar i räntebärande värdepapper bör valutasäkras.

5.5 Regler för valutariskhantering vid inköp och försäljningar

Kommunen och kommunens helägda bolag ska valutakurssäkra inköp och försäljningar i utländsk valuta som överstiger ett värde av motsvarande SEK 500 000. Valutakurssäkring ska ske så snart transaktionen är beslutad. Alla kända flöden ska valutakurssäkras.

Valutarisker kopplade till prisrisken vid elhandel regleras och hanteras separat enligt dokumentet ”Gemensam riskpolicy för elhandel för Linköpings kommun och kommunens bolag”.

5.6 Riskmått

En antagen momentan förändring av valutakursen med 5 procent i utländsk valuta gentemot svenska kronor får högst resultera i en värdeförändring av motvärdet på den utländska skulden med ett givet belopp. Beloppen anges nedan under kapitel 4.5 valutarisklimit.

5.7 Valutarisklimit

Valutarisklimiten för kommunens bolag är högst 100 000 kronor för respektive bolag. För bolagskoncernerna Tekniska Verken, Lejonfastigheter och Stångåstaden är valutarisklimiten högst 1 mnkr för koncernen.

Valutarisklimiten för kommunen är högst 1 mnkr.

6 Ränteriskhantering

6.1 Grundförutsättningar

Ränterisken är en naturlig komponent i förvaltning av räntebärande tillgångar och skulder. Hantering av ränterisken har en direkt påverkan på portföljernas resultat såväl avkastning som räntekostnad.

I syfte att begränsa ränterisken i skuldportföljer ska kommunstyrelsen och respektive bolagsstyrelse besluta om en portföljmodell med anvisningar om hur skuldernas kapitalförfall och ränteförfallen ska fördelas över tid samt vilka avvikelser, från anvisningar, som är tillåtna.

För varje skuld- och tillgångsportfölj ska det finnas en jämförelseportfölj som kan kallas benchmarkportfölj, normportfölj eller normalportfölj. Respektive styrelse beslutar om jämförelseportföljens komposition, dess minimibegränsningar. Syftet med benchmarkportföljen är två:

- Den utgör en utgångspunkt för portföljanalyser, simuleringar och estimat.
- Den utgör också en möjlighet att jämföra det faktiska utfallet mot Benchmark vilket i sig är en viktig komponent i arbetet med att vidareutveckla riskmodellen.

En av målsättningarna med ränteriskhanteringen i skuldportföljer är att begränsa de på kort sikt negativa effekterna av ränteförändringar i resultaträkningen samt att anpassa ränterisken till affärsrisken i kommunen och bolagen.

Ränterisken ska vägas mot affärsrisken där normportföljen ska användas som hjälp till och begränsning/limit av manöverutrymmet som anses vara lämpligt.

6.2 Ränterisklimiter för skuldportföljer

Respektive styrelse ska besluta om en modell/ett arbetssätt för att hantera och begränsa ränterisken i portföljen. Ränterisken ska vara mätbar.

6.3 Ränterisklimiter för Placeringsportföljer

För kommunens långsiktigt förvaltade blandportföljer d v s Långsiktiga placeringar och Pensionsmedelsförvaltningen (båda portföljerna placerar i aktier, räntor och specialfonder) beslutar kommunstyrelsen om en strategisk fördelning mellan olika tillgångsslag. Den strategiska fördelningen utgör en jämförelseportfölj (benchmark) baserat på beslutade index. Valda ränteindex har en förutbestämd räntebindningstid, duration. Ränterisken kommer för dessa blandportföljer därför att indirekt bestämmas av placerat belopp, valt ränteindex, vald indexvikt och de avvikelsemandat som kommunstyrelsen beslutar om.

För portföljer med enbart räntebärande värdepapper, eller rena skuldportföljer kan kommunstyrelsen antingen besluta om ett durationsintervall för respektive portfölj eller besluta om en strategisk fördelning enligt jämförelseindex.

Ränterisken ska beräknas månatligen och uttryckas i miljonerkronor.

7 Motpartlimiter i swap- och derivatexponeringar

Respektive styrelse ska definiera en absolut limit i kronor för hela derivatexponeringen och för en enskild motpartsexponering (vid orealiserade positiva

marknadsvärden) i Swap- och derivatportföljerna. Anvisning om tillåten rating på motparten finns i bilaga 1.

8 Ratingdefinitioner

Tabellen nedan illustrerar de olika ratinginstitutens unika benämningar på de olika kreditbetygen för kort respektive långfristiga krediter samt vilka lägsta kreditbetyg som godkänns för transaktionsmotparterna generellt. Mer detaljerade anvisningar finns i bilaga 1 till denna Riskinstruktion.

RATING INSTITUT	RATING KORT (</=365 DAGAR)	RATING LÅNG (> 365 DAGAR)
Standard & Poor´s	A 1	Lägst A -
Standard & Poor´s Domestika Sverige rating	K 1	-
Moodys	P 1	Lägst A3
Fitch	F1	Lägst A3

9 Uppföljning

Anvisningarna nedan under 8.1 och 8.2 avser endast rapportering om finansiella balanser. Anvisningar om annan ekonomisk rapportering preciseras på annat ställe än i denna Riskinstruktion.

9.1 Kommunledningsförvaltnings rapportering

Kommunledningsförvaltningen rapporterar till kommunstyrelsen.

Rapportering sker månadsvis eller kvartal/tertialvis/årsvis enligt nedanstående tabeller. Ingen månadsrapportering i juli respektive i januari (januari ersätts med årsredovisning).

Kommunledningsförvaltningens månadsrapporteringering		
Finansrapport	**Periodicitet**	**Anmärkning**
Finansiella placeringar	Månatligen, inte juli och januari	Marknadsvärden, bokförda värden
Nya ingångna borgensåtaganden/garantiåtaganden	Månatligen, inte juli och januari	Nominella belopp
Delegationsrapport	**Periodicitet**	**Anmärkning**
Kommunens Finansiella transaktioner	Månatligen, inte juli och januari	Endast om transaktioner har utförts

Kommunledningsförvaltningens Kvartal/Tertialrapportering/Delårsrapport Utöver vad som rapporteras månatligen		
Utökad finansrapport	**Periodicitet**	**Anmärkning**
Finansiella placeringar Avkastning, ränterisk, aktiekursrisk Analys/kommentar	Tertial/Årsredovisning	Jämförelse mot benchmark
Totala borgensåtaganden och Totala garantiåtaganden	Tertial/Årsredovisning	Nominella belopp
Koncernens finansiella skulder	**Periodicitet**	**Anmärkning**
Totala lån och borgensåtaganden med information om förmedlad utlåning	Tertial/Årsredovisning	Nominella belopp kommun och helägda bolagen
Skuldernas finansiella nyckeltal enligt kapitel 8.2	Tertial/Årsredovisning	Helägda bolagens rapportering
Rapport Riskkontroll och regelefterlevnad Redovisning av kontrollmoment samt utfall av kontrollen	Tertial	Kommentar från controller i årsredovisningen

9.2 Rapportering från Kommunens helägda bolag

Bolagen rapporterar till Kommunledningsförvaltningen/finans@linkoping.se

Respektive bolag ska rapportera likviditetsprognos enligt intervall som Finansforumet kommer överens om, vanligtvis en gång per vecka.

Gällande finanspolicy samt upplåningslimiter rapporters en gång per år eller vid förändringar.

Bolagens månadsrapporteringering		
Finansrapport	**Periodicitet**	**Anmärkning**
Total egen lånevolym, i respektive valuta och med förfalloprofil	Månatligen, inte juli och januari	Nominella belopp
Förmedlad utlåning per motpart (om sådan finns)	Månatligen, inte juli och januari	Nominella belopp
Borgensåtaganden/utställda finansiella garantier (om sådana finns)	Månatligen, inte juli och januari	Nominella belopp

Tertialvis och årsredovisning, samma som ovan samt:

Bolagens Kvartal/Tertialrapportering		
Utökad Finansrapport	**Periodicitet**	**Anmärkning**
Genomsnittlig låneränta för skuldportföljen och för skuldportföljen och derivatportföljen sammantaget	Tertial/År	Nominella belopp, snittränta
Genomsnittlig räntebindningstid för låneportföljen och för låneportföljen och derivatportföljen sammantaget	Tertial/År	Nominella belopp, räntebindningstid
Marknadsvärde för derivatportföljen	Tertial/År	T-kronor
Ränterisk vid en procentenhets förändring av den momentana räntan vid rapporttillfälle. Enligt kapital 5.1	Tertial/År	T-kronor/limit
Utnyttjad derivatlimit enligt kapitel 6.0	Tertial/År	T-kronor/limit
Utnyttjad valutarisklimit enligt kapitel 4.3/4.4	Tertial/År	T-kronor/limit

Målsättningen är att rapportering till Kommunledningsförvaltningen ska ske genom ett rapportuttag från finanssystemet. Manuella rapporteringsmoment ska, i syfte att minska den operationella risken och minimera de operationella kostnaderna, så långt det är möjligt elimineras.

Bilaga 1. Tillåtna motparter vid finansiella transaktioner samt kreditrisklimiter vid placeringar

Bilateral upplåning

Vid bilateral upplåning ska motparten ha lägst kreditrating enligt nedanstående

RATING INSTITUT	RATING KORT (</= 365 DAGAR)	RATING LÅNG (> 365 DAGAR)
Standard & Poor´s	A 1	Lägst A -
Nordisk Rating	K 1	
Moody´s	P 1	Lägst A 3

Upplåning med certifikat eller obligationer

Det institut som ger ut marknadsinstrument t ex certifikat åt kommunen eller kommunens bolag ska ha en rating lägst BBB+.

Derivat – vid ingång av ett derivat eller en valutaposition ska motparten vara:

1 Banker med svensk bankoktroj och med lägst nedanstående rating eller utländsk bank med motsvarande oktroj och kreditbetyg

2 Fondkommissionärer och övriga finansiella motparter med lägst nedanstående rating

RATING INSTITUT	RATING KORT (</= 365 DAGAR)	RATING LÅNG (> 365 DAGAR)
Standard & Poor´s	A 1	Lägst A -
Nordisk Rating	K 1	
Moody´s	P 1	Lägst A 3

Om motpartens rating försämras till under BBB+ och samtidigt ett för kommunen eller kommunbolagen positivt marknadsvärde har utvecklats så ska positionen bevakas.

Om ett lån finns med motparten så bör nettingmöjligheter ses över i de existerande derivatavtalen innan affärerna stängs eller säljs av efter beslut på ledande nivå i respektive enhet.

Valutahantering – vid ingång av ett avtal om valutaderivat eller andra valutaavtal ska motparten vara:

1 Banker med svensk bankoktroj och med lägst nedanstående rating, eller utländska banker med motsvarande oktroj och motsvarande kreditbetyg

3 Svenska fondkommissionärer och övriga finansiella motparter med lägst nedanstående rating

RATING INSTITUT	RATING KORT (</= 365 DAGAR)	RATING LÅNG (> 365 DAGAR)
Standard & Poor´s	A 1	Lägst A -
Nordisk Rating	K 1	
Moody´s	P 1	Lägst A 3

Om motpartens rating försämras till under BBB+ eller motsvarande och samtidigt ett för kommunen eller kommunbolagen positivt marknadsvärde har utvecklats så ska exponeringen bevakas.

Placeringar

Placeringar i värdepapper ska göras med motparter som har en kreditrating lägst BBB+ eller motsvarade.

I Kommunens egen Riskinstruktion definieras motpartslimiter.

Bilaga 2 Terminologi och definitioner

Likviditetsrisken avser risken att kommunen respektive kommunens bolag inte har tillräcklig betalningsberedskap för förutsedda och/eller oförutsedda utgifter.

Likvida medel definieras som:

- Kassa, bank
- Outnyttjade beviljade/bekräftade kreditlöften
- Outnyttjade checkräkningskrediter
- Outnyttjad intern limit i koncernkontot
- Placeringar som är godkända inom ramen för denna finanspolicy

Likviditetsrisk vad avser placeringar är risken att inte i önskad omfattning och vid önskat tillfälle kunna sälja sin placering. Likviditetsrisk hanteras genom att reglera tillåtna instrumenttyper.

- **Finansieringsrisk**

Finansieringsrisken definieras som det lånebehov som inte kan täckas i ett ansträngt marknadsläge. Finansieringsrisken uppstår om kommunen respektive kommunens bolag blir för beroende av en finansieringskälla och att relationerna med denna försämras. Finansieringsrisk innebär även att tillgången på kapital i marknaden försämras såväl på lång som på kort sikt.

Kapitaltillgångstid (återstående löptid) avser den genomsnittligt vägda löptiden på den totala lånestocken. Löptiden på kortfristig upplåning förlängs med löptid för bekräftade kreditlöften som inte är uppsägningsbara innan den kortfristiga upplåningen löper ut. Kredittiden utökas alltså med den i kreditlöftet maximalt utlovade upplåningstiden.

- **Ränterisk**

Ränterisk är ett uttryck för variationer i räntor och ett mått på den påverkan en oväntad ränteförändring kan få på finansnettot.

Ränterisk avser risken för negativ påverkan på kommunen respektive kommunens bolags resultat- och balansräkning till följd av förändringar i ränteläget. Då marknadsräntan stiger är korta räntebindningar en risk då detta får ett direkt genomslag i resultatet. Då marknadsräntan går ner är långa räntebindningar en risk då kommunen respektive kommunens bolag inte lyckas utnyttja denna nedgång vilket kan ge negativ inverkan på resultatet jämfört med våra konkurrenter.

Med ränterisk avses även risken att värdet av räntebärande skulder och derivat förändras vid en förändring av marknadsräntan. Ränteexponeringen utgörs av räntebärande skulder och derivat.

Det är därmed viktigt att det finns en avvägning mellan fasta och rörliga räntor i portföljen och att förhållandet sätts med hänsyn tagen både till affärsmässiga förhållanden och till utvecklingen på räntemarknaden.

- **Valutarisk**

Valutarisk är ett uttryck för att värdet av flöden, lån och placeringar i främmande valutor förändras vid en oväntad förändring av valutakursen. Valutarisken är risken att t ex ett köp i utländsk valuta fördyras vid en valutakursförändring av den svenska kronan.

Med valutarisk avses därför risken för negativ påverkan på resultat- och balansräkning till följd av förändrade valutakurser. Om t ex kommunen eller ett bolag har skulder i utländsk valuta och svenska kronan försvagas gentemot denna valuta har skulden ökat, allt annat lika.

- **Kredit- och motpartsrisk**

Kredit- och motpartsrisk vid placering av likvida medel och i handel med exempelvis el och finansiella kontrakt definieras som risken att motparten inte fullgör sina åtaganden, d v s att kommunen respektive kommunens bolag inte erhåller likvid för en placering.

Motpartsrisk vid finansiering (upplåning) är risken att låntagaren lider förlust på grund av att en motpart inte kan fullgöra sina åtaganden till fullo och i tid.

Motpartsrisk vid valutahantering är risken att lida förlust på grund av att en motpart inte kan fullgöra sina åtaganden till fullo och i tid.

Motpartsrisk hanteras genom att fastställa vilka motparter som är tillåtna och i vilken omfattning.

- **Genomsnittlig räntebindningstid**

Genomsnittlig räntebindningstid definieras som ett vägt genomsnitt av räntebindningen i förhållande till skuldvolymen. Detta mått ska endast ge en indikation på om normportföljen utnyttjas till en lång eller kort position på räntekurvan i förhållande till det utrymme som anvisats för disposition av ränterisken.

- **Genomsnittsränta i skuld- och derivatportföljen**

Genomsnittsräntan bör beräknas för att ge en indikation på vilken räntekostnad portföljen i genomsnitt har. Den säger dock ingenting om hur ränterisken hanterats.

- **Marknadsvärdering av skuld- och derivatportföljen**

En nuvärdesberäkning av skuldportföljen och dess räntederivat bör göras för att visa på vilken potentiell vinst eller förlust det finns i den existerande ränteportföljen vi avyttring av skulder och räntederivat.

- **Ränterisk i förhållande till resultaträkningen**

En beräkning av räntekostnadsförändringen om räntekurvan stiger/sjunker parallellt med en procentenhet under ett respektive två år. Detta föra att se hur räntekostnaden kan komma att slå på resultatet.